

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VII./2021
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 295/2020
populárny názov	Naplnenie princípu spravodlivosti - trovy konania
sudca spravodajca	Martin Vernarský
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	29.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 127 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3
analytická právna veta	Konkretizované okolnosti (prvé rozhodnutie najvyššieho súdu, v ktorom bol vyslovený právny názor, že právomoc rozhodovať o nároku sťažovateľa patrí všeobecným súdom, predĺženie konania spojené s navýšením trov konania v dôsledku nekonzistentnosti rozhodovania najvyššieho súdu v otázke určenia orgánu oprávneného rozhodnúť o uplatnenom nároku, nespornosť existencie nároku sťažovateľa, dopad splnenia uloženej povinnosti na majetkovú sféru sťažovateľa) podľa názoru ústavného súdu, sledujúc naplnenie princípu spravodlivosti vyplývajúceho z čl. 2 CSP, opodstatňujú pristupovať k otázke predmetu sporu po vydaní prvého rozhodnutia najvyššieho súdu tak, že tento je „zredukovaný“ do podoby neoceniteľnosti peniazmi, keďže kľúčovou bola v danom období otázka existencie právomoci súdu na rozhodnutie o nároku sťažovateľa (nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou prekážkou súdneho konania), čo odôvodňuje aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa žalobou zo 6. decembra 2006 na okresnom súde domáhal v súvislosti s jeho chorobou z povolania (intoxikácia sýrouhlikom) náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti a úrazovej renty za obdobie od 14. augusta 2002 do 31. decembra 2006 (ďalej len „prvé obdobie“) a od 1. januára 2007 do budúca (ďalej len „druhé obdobie“) proti Sociálnej poisťovni a obchodnej spoločnosti DUSLO, a. s., ako žalovaným. V priebehu konania súdy zúčastnené na rozhodovaní tejto veci zastavili konanie v časti nároku vo výške 15 952,62 eur za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2008. Najvyšší súd v predmetnej veci rozhodoval v rámci dovolacieho konania dva krát. V prvom dovolacom konaní v svojom uznesení okrem iného dospel k záveru, že pokiaľ ide o nárok uplatnený žalobou za obdobie po 1. januári 2004, Sociálna poisťovňa nie je v pozícii orgánu, ktorý rozhoduje, resp. môže rozhodovať o úrazovej dávke v dávkovom konaní podľa zákona o sociálnom poistení. V poradí v druhom dovolacom konaní v tejto veci najvyšší súd v uznesení z 13. augusta 2018 vo vzťahu k trovám konania priznal žalovanej v 1. rade proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v pomere 100 %, a žalovanej v 2. rade priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v pomere 58,62 %. Najvyšší súd konštatoval, že pokiaľ ide

	<p>o sťažovateľom uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej mu chorobou z povolania za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2008, nebola daná právomoc súdov na konanie a rozhodovanie o tomto nároku.</p> <p>Najvyšší súd vydal v predmetnej veci teda dve protichodné rozhodnutia týkajúce sa právomoci súdu konať o uplatnenom nároku.</p> <p>Okresný súd uznesením z 5. februára 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom zaviazal sťažovateľa na náhradu trov právneho zastúpenia žalovanej v 1. rade v sume 7 321,30 eur a na náhradu trov konania žalovanej v 2. rade v sume 7 953,35 eur. Pri vyčísľovaní náhrady trov konania žalovaných vychádzal z § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).</p> <p>Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, v rámci ktorej poukazoval na to, že nárok uplatnený v časti žaloby, ktorá bola zastavená, mu bol žalovanou v 1. rade riadne vyplatený a s prihliadnutím na protichodné rozhodnutia najvyššieho súdu v tejto veci, mal okresný súd aplikovať pri určovaní výšky trov konania § 11 ods. 1 vyhlášky.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>59. Ústavný súd však konštatuje, že všeobecný súd rozhoduje o výške náhrady trov konania v štádiu, keď mu je zrejмый výsledok sporu (rozhoduje po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, § 262 ods. 2 CSP). V danom prípade je vzhľadom na konečný výsledok sporu zrejмый, že o nároku žalobcu na peňažné plnenie za obdobie po 31. decembri 2003, o ktorom všeobecné súdy rozhodovali (rozhodnutiami z 28. februára 2013, 9. októbra 2013, 10. apríla 2014, 22. októbra 2014) po vydaní prvého rozhodnutia najvyššieho a pripustení zmeny žaloby, nemali právomoc rozhodovať, čo konštatoval najvyšší súd vo svojom druhom rozhodnutí z 13. augusta 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2018.</p> <p>60. Sťažovateľovi nemožno pričítať na ľarchu, že trval na prejednaní svojho nároku za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2008 v celkovej výške 15 952,62 eur súdom, keď v zmysle prvého rozhodnutia najvyššieho súdu právomoc súdu na rozhodovanie o nároku sťažovateľa aj za obdobie po 31. decembri 2003 je daná, pričom následnými rozsudkami okresného súdu z 28. februára 2013 a 10. apríla 2014 (v spojení s rozsudkom krajského súdu z 22. októbra 2014) bola sťažovateľovi žalovaná pohľadávka v plnom rozsahu, teda vo výške 15 952,62 eur priznaná. Z vývoja rozhodovania vo veci sťažovateľa je nepochybné, že všeobecné súdy tým, že počas konania neboli konzistentné vo vzťahu k posúdeniu právomoci súdu na prejednanie nároku sťažovateľa po 31. decembri 2003, prispeli k predĺženiu sporu (spor po vydaní prvého rozhodnutia najvyššieho súdu do jeho právoplatného skončenia pokračoval ďalších 7 rokov, pozn.), a tým aj k vzniku ďalších trov konania strán sporu vrátane trov právneho zastúpenia. Ako uvádza sťažovateľ, je nesporné, že jeho nárok na peňažné plnenie (úrazová renta) bol daný aj za obdobie od 1. januára 2004 do budúcnosti (v súdnom konaní sťažovateľom uplatnený za obdobie do 31. decembra 2008).</p> <p>61. Na dané okolnosti okresný súd pri ustaľovaní hodnoty predmetu konania a následnej aplikácii príslušných ustanovení vyhlášky neprihliadal, nevynímajúc tiež možnosť dopadu splnenia uloženej povinnosti na majetkovú sféru sťažovateľa, ktorý je invalidným a zároveň starobným dôchodcom. Sťažovateľ bol uznesením vyššieho súdneho úradníka v spojení s napadnutým uznesením sudcu zaviazaný nahradiť žalovaným trovy konania v celkovej výške 15 274,65 eur. Ide teda o sumu, ktorá takmer dosahuje výšku samotnej žalovanej pohľadávky za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2008.</p> <p>62. Konkretizované okolnosti (v bodoch 59 – 61) podľa názoru ústavného súdu, sledujúc naplnenie princípu spravodlivosti, opodstatňujú pristupovať k otázke predmetu sporu po vydaní prvého rozhodnutia najvyššieho súdu tak, že tento je „zredukovaný“ do podoby neoceniteľnosti peniazmi, keďže kľúčovou bola v danom období otázka existencie právomoci súdu na rozhodnutie o nároku sťažovateľa (nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou prekážkou súdneho konania), čo odôvodňuje aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.</p> <p>63. Náhrada trov konania Sociálnej poisťovne priznaná okresným súdom uznesením vyššieho súdneho úradníka v spojení s napadnutým uznesením sudcu pozostáva výlučne z trov právneho zastúpenia, pričom trovy právneho zastúpenia Sociálnej poisťovne vznikali od 28. novembra 2012, keď Sociálna poisťovňa udelila plnomocenstvo právnej zástupkyňi na jej zastupovanie v predmetnom súdnom konaní, teda až po vydaní prvého</p>

	uznesenia najvyššieho súdu a pripustení zmeny žaloby, keď, ako ústavný súd uviedol, je opodstatnené predmet konania považovať za peniazmi neoceniteľný.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	trovy konania-náklady konania advokát, advokácia-advokátska tarifa vyšší súdny úradník vyšší súdny úradník právomoc-právomoc všeobecného súdu sťažnosť

spisová značka	III. ÚS 359/2020
populárny názov	Započítanie nejudikovanej pohľadávky
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pokiaľ sa exekučný súd odmietne zaoberať povinným vznesenou obranou o jednostrannom započítaní nejudikovanej pohľadávky, ktorej započítanie bolo uplatnené (ako hmotnoprávny úkon doručený oprávnenému) v čase pred začatím exekúcie, dochádza jeho postupom k ústavne neudržateľnej interpretácii a aplikácii § 61e Exekučného poriadku, ktorého následkom je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	V exekučnej veci vedenej na okresnom súde sa oprávnený domáhal vykonania exekúcie proti sťažovateľke pre pohľadávku vo výške 13 095,19 € z titulu uznesenia okresného súdu z 27. mája 2016. Okresný súd uznesením 25. júla 2018 udelil poverenie na vykonanie exekúcie. Sťažovateľka proti nemu podala návrh na zastavenie exekúcie s odôvodnením, že vymáhaný nárok podľa exekučného titulu zanikol už pred začatím exekučného konania. Podľa nej nárok oprávneného, ktorý podľa exekučného titulu predstavoval sumu 20 000 eur, bol z jej strany uspokojený sčasti 11. júla 2016 jednostranným zápočtom vzájomnej pohľadávky v sume 13 095,19 eur (suma korešpondujúca istine vymáhanej pohľadávky) a tiež 13. júla 2016 prevodom sumy 6 904,81 eur na účet oprávneného. Okresný súd uznesením z 3. októbra 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom v spojení s ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením vydaným už sudcom návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie zamietol. Podľa exekučného súdu novšia právna úprava neumožňuje počas exekučného konania zohľadniť započítanie.
z odôvodnenia	15. Z takéhoto riešenia potom vyplýva, že ak sa uskutoční zápočet, na ktorý sa z procesného hľadiska neprihliadne, skutočne si následne môže povinný uplatňovať v osobitnom súdnom konaní nárok na vydanie toho, o čo sa oprávnený bezdôvodne obohatil (pokiaľ samotný oprávnený neuzná, že k započítaniu došlo oprávnené a napr. zoberie návrh na vykonanie exekúcie späť alebo so započítaním vyjadrí výslovný súhlas, na základe čoho už viac nepôjde o jednostranný zápočet, ale naň bude možné v exekučnom konaní prihliadnuť). Tento záver exekučného súdu je tak správny. 16. Z dôvodovej správy ďalej vyplýva, že zámerom zákonodarcu bolo zrýchliť exekučné

konanie a neriešiť v jeho rámci dôvodnosť pohľadávok uplatňovaných na započítanie, pokiaľ sú uplatňované účelovo. S uvedeným súvisí aj dostupnosť opravných prostriedkov v rámci exekučného konania, keď sa akosi „neráta“ s tým, že bude potrebné riešiť otázky, ktoré sú inak predmetom základného (nachádzacieho) konania. Exekučný súd teda vychádza z racionálnej úvahy, pokiaľ sa snaží vyhnúť tomu, aby tieto otázky riešil v exekučnom konaní (teleologický prístup). Teleologický výklad má svoje opodstatnenie, avšak treba prihliadať na skutočný cieľ právnej úpravy.

17. Nemožno prehliadnuť, že zákonodarca formuloval svoj zámer v dôvodovej správe užšie – a skutočne z dôvodovej správy nevyplýva, že by malo byť vylúčené jednostranné započítanie všeobecne. Prípustné má byť započítanie pohľadávky v základnom konaní (v takom prípade to vyrieši súd vo veci samej) alebo bez zbytočného odkladu po tom, ako sa pohľadávky stretli. Zákonodarca najmä zdôrazňuje, že k započítaniu nemá dochádzať „až v exekučnom konaní“. S tým korešponduje aj jazykové vyjadrenie v § 61e Exekučného poriadku, ktoré vylučuje možnosť prihliadať na jednostranné započítanie vzájomnej nejudikovanej pohľadávky povinného voči oprávnenému, ku ktorému by došlo po začatí exekúcie.

18. V danom prípade teda sťažovateľka dôvodne poukazuje na to, že ustanovenie § 61e Exekučného poriadku pre svoje uplatnenie vyžaduje, aby k započítaniu došlo až „po začatí exekúcie“, pričom „začatím exekúcie“ sa rozumie až „doručenie poverenia na vykonanie exekúcie exekútorovi“ v zmysle § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Rovnako je možné súhlasiť aj so sťažovateľkou navrhovaným systematickým výkladom, že § 61e Exekučného poriadku je zaradený až do časti „účinkov upovedomenia o začatí exekúcie“, hoci teda ani sama sťažovateľka nepopiera, že k jeho aplikácii má dochádzať už od začatia exekúcie, nie až od upovedomenia o začatí exekúcie. Tiež má relevanciu poukaz na predmet Exekučného poriadku, ktorý zásadne neupravuje právne vzťahy mimo exekučného konania. Výklad *largo sensu* tak odporuje nielen jazykovému a systematickému výkladu, ale aj výkladu podľa úmyslu zákonodarcu, ako bol vyjadrený v dôvodovej správe.

19. Keďže aj exekučné konanie spadá do rozsahu základného práva na súdnu ochranu a uplatňujú sa v ňom kautely tohto základného práva, takýto výklad bez skutočne presvedčivých dôvodov odníma ochranu jednotlivcovi, čo ústavný súd vyhodnocuje ako ústavne neudržateľné. Exekučný súd nemôže prehliadať započítanie, ktoré povinný realizuje ešte pred začatím exekučného konania, keď mu to zákon výslovne nezakazuje. (...)

24. Ústavný súd využíva túto možnosť a nadväzuje na svoju predchádzajúcu judikatúru rozvíjaním snáh o vyriešenie napätia medzi všeobecnou úpravou započítania (kde sa žiadne uznanie, resp. nepopretie pohľadávky protistranou nevyžaduje) a osobitosťami započítania, ktoré vyvstávajú práve v exekučnom konaní, keď pre obmedzené použitie ustanovení Civilného sporového poriadku (najmä pre vylúčenie ustanovení o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii v zmysle § 200 Exekučného poriadku) a zásadnú nepripustnosť opravných prostriedkov (okrem sťažnosti) nie je uspôsobené na riešenie týchto otázok.

25. Preto ústavný súd za ústavne akceptovateľné uznáva, keď exekučný súd v zásade vyžaduje vo vzťahu k nejudikovanej pohľadávke, aby ju protistrana uznávala, resp. aby ju nepopierala (uvedené sa podľa novej úpravy Exekučného poriadku týka tých pohľadávok, ktoré boli započítané pred začatím exekúcie). Ako príhodnejšie sa však javí argumentovať preukázaním či nepreukázaním pohľadávky s dostatočnou istotou (či je s dostatočnou istotou preukázaná oproti judikovanej pohľadávke, ktorá sa nútene vykonáva), než poukazovať na jej prípadnú nespôsobilosť na započítanie, keď inak žiadna takáto nespôsobilosť zo zákona nevyplýva a zákon nezakazuje zápočet nejudikovanej pohľadávky voči judikovanej.

26. Teda je ústavne akceptovateľná súdna prax, ktorá kladie vyššie nároky na povinného pri preukazovaní danosti svojej pohľadávky, pokiaľ exekučný súd vyžaduje, aby sa existencia na započítanie uplatnenej pohľadávky podávala celkom jednoznačne aj bez potreby osobitne náročného dokazovania. Ústavný súd zároveň víta ochotu exekučného súdu nepostupovať v okolnostiach jednotlivých prípadov prísne formalisticky (ako to plynie z vyjadrenia okresného súdu), pretože aj v exekučnom konaní má byť ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov spravodlivá, čo sa rovnako môže týkať aj povinného (čl. 2 ods. 1 CSP). Miera preukazovania danosti a výšky pohľadávky, ktorá je uplatnená na započítanie, má vychádzať z okolností prípadu

	<p>a nemožno k tomu pristupovať formalisticky.</p> <p>27. Na druhej strane by malo ísť naozaj o jednoznačné prípady, pretože záver exekučného súdu (proti ktorému nie je prístupný riadny opravný prostriedok) o tom, že došlo k započítaniu, má závažný (nereparovateľný) dopad na oprávneného z exekučného titulu (vo vzťahu k povinnému takýto dopad je zmiernovaný možnosťou následného uplatňovania vydania bezdôvodného obohatenia). Toto napätie medzi protichodnými záujmami oboch strán, kde tvrdsie právne dôsledky zaťažujú oprávneného než povinného, preto treba starostlivo vyvažovať. Napriek tomu, že exekučný súd nemá ako použiť ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku a procesnej obrany, najmä § 151 CSP, treba pripomenúť, že obrana námietkou započítania, ktorá bola realizovaná pred začatím exekúcie, je vo svojej podstate skutkovým tvrdením v zmysle § 150 CSP (a námietka započítania uplatnená až v exekúcii by bola hmotnoprávnou námietkou v zmysle § 152 CSP, na ktorú by exekučný súd prihliadol, ak by sa uplatňovala judikovaná pohľadávka alebo by išlo o dvojstranný zápočet, ktorý, samozrejme, nemusí byť na jednej listine a nemusí byť ani písomný, keďže ani Občiansky zákonník, ani Obchodný zákonník písomnú formu započítania a ani dohody o započítaní nevyžadujú).</p> <p>28. Najmä tvrdenie povinného, že oprávnený nepoprel pohľadávku uplatnenú na započítanie, povinný nevie preukázať (okrem toho, že preukáže, že k započítaniu došlo), pretože negatívna skutočnosť sa nepreukazuje. Vyžaduje sa preto procesná aktivita oprávneného, aby toto tvrdenie rozporoval a svoje tvrdenie prípadne preukázal. Na ten účel ho môže exekučný súd vyzvať postupom podľa § 157 ods. 2 CSP. Zvýšená ochrana oprávneného (ktorý si zasluhuje takúto zvýšenú ochranu už len z toho dôvodu, že má judikovanú pohľadávku) je zabezpečená tým, že mu exekučný súd vysvetlí aj procesný dopad jeho indolencie (čo v prípade postupu podľa § 151 CSP súd nerobí). Na druhej strane úplná pasivita oprávneného prirodzene môže vyvolať negatívne dôsledky („právo je v prospech bdiacich, a nie spiacich“), pokiaľ mu bola výzva súdu riadne doručená do vlastných rúk a bola mu poskytnutá primeraná (skôr dlhšia) lehota na vyjadrenie. Takéto usporiadanie vzťahov sa javí ako spravodlivé (čl. 4 CSP).</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu započítanie výkon rozhodnutia exekúcia-exekučné konanie

spisová značka	III. ÚS 366/2020
populárny názov	Aplikácia zásady procesnej. zodp. za zavinenie
sudca spravodajca	Martin Vernarský
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pokiaľ pri späťvzátí žaloby žalobca zavinil zastavenie konania, bolo povinnosťou

	<p>kasačného súdu pri rozhodovaní o trovách kasačného konania (postupujúc podľa § 467 ods. 1 SSP) primerane aplikovať zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 171 SSP) aj na prípad späťvzatia kasačnej sťažnosti žalovaným a s prihliadnutím na samotné okolnosti, ktoré viedli žalovaného k späťvzatiu kasačnej sťažnosti, posúdiť, či niektorý z účastníkov procesne zaviniť zastavenie konania. Keďže najvyšší súd uvedeným spôsobom nepostupoval, navyše svoj právny záver o nepreukázaní procesného zavinenia žalovaného v odôvodnení napadnutého uznesenia neuviedol a neuviedol ani dôvody na ním zvolenú aplikáciu ustanovenia § 170 SSP, zažalil svoje rozhodnutie arbitrárnosťou a nedostatkom riadneho odôvodnenia, ktorého dôsledkom je jeho ústavná neutržateľnosť.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ podal na krajskom súde správnu žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia MS SR (ďalej len „napadnuté rozhodnutie žalovaného“). Krajský súd svojim rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol. Proti označenému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť. Najvyšší súd svojim rozsudkom z 9. mája 2019, napadnutý prvý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd po vrátení veci rozhodol v poradí druhým rozsudkom v tejto veci, ktorým napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Sťažovateľovi zároveň priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením. Proti druhému rozsudku krajského súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť spolu s návrhom na priznanie odkladného účinku.</p> <p>Po tom, ako krajský súd vrátil spis žalovanému a najvyšší súd nerozhodol o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti, žalovaný po opätovnom preskúmaní žiadosti sťažovateľa o sprístupnenie informácie rozhodnutím zo 16. decembra 2019 predmetnej žiadosti nevyhovel a požadované informácie nesprístupnil na základe ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (z dôvodu, že tieto nemá k dispozícii, hoci najvyšší súd žiadal o priznanie odkladného účinku „z dôvodu hroziacej závažnej ujmy v prípade, ak bude povinný predmetné informácie sprístupniť“).</p> <p>Proti označenému rozhodnutiu podal sťažovateľ rozklad, ktorý žalovaný rozhodnutím z 22. januára 2020 zamietol. Keďže nebolo zrejmé, či žalovaný má požadované informácie k dispozícii, sťažovateľ žiadosťou o sprístupnenie informácií z 23. decembra 2019 požiadal žalovaného o informácie k uvedeným skutočnostiam. Následne sa v predmetnom konaní dozvedel, že žalovaný nemá požadovanú informáciu k dispozícii, preto bolo dôvodné odmietnuť jeho žiadosť podľa § 15 ods. 1 v spojení s § 18 zákona č. 211/2000 Z. z. , a nie podľa § 11 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona.</p> <p>Sťažovateľ na tieto skutočnosti poukázal v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného vo vyjadrení z 3. februára 2020, ktoré doručil najvyššiemu súdu 4. februára 2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu.</p> <p>Žalovaný podaním z 24. januára 2020, teda dva dni po vydaní rozhodnutia o rozklade, vzal kasačnú sťažnosť v celom rozsahu späť a navrhol konanie o nej zastaviť.</p> <p>Najvyšší súd napadnutým uznesením z 13. februára 2020 konanie zastavil podľa § 460 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 170 písm. b) SSP žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov kasačného konania.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>25. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé správne súdne konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo konanie zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi správnym súdom o oboma účastníkmi konania a medzi oboma účastníkmi konania navzájom. Názor súdnej praxe, že ak žalobca zoberie žalobu späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť</p>

	<p>zastavenie konania, sa plne uplatní aj podľa § 171 ods. 1 SSP. V tomto prípade je povinný uhradiť trovy žalobca. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 171 ods. 1 SSP je správny súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť (Baricová, J., Fečík, M., Števíček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 841 a 842.)</p> <p>26. Odhliadnuc od faktu, na ktorý poukázal vo svojej replike aj sťažovateľ, že najvyšší súd si zamieňa účastníkov konania, zo stanoviska najvyššieho súdu možno vyabstrahovať názor, že v okolnostiach prípadu sťažovateľa aplikácia ustanovenia § 171 SSP neprichádzala do úvahy, keďže nebolo preukázané procesné pochybenie žalovaného v súvislosti so zastavením konania. Najvyšší súd súčasne vychádzal zo záveru, že sťažovateľovi v kasačnom konaní účelne vynaložené trovy konania reálne nevznikli.</p> <p>27. Vzhľadom na zásadu, že pri späťvzati žaloby žalobca zaviniť zastavenie konania, bolo povinnosťou kasačného súdu pri rozhodovaní o trovách kasačného konania (postupujúc podľa § 467 ods. 1 SSP) primerane aplikovať zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 171 SSP) aj na prípad späťvzatia kasačnej sťažnosti žalovaným a, prihliadajúc na samotné okolnosti, ktoré viedli žalovaného k späťvzatiu kasačnej sťažnosti, posúdiť, či niektorý z účastníkov procesne zaviniť zastavenie konania.</p> <p>28. Keďže najvyšší súd uvedeným spôsobom nepostupoval, navyše svoj právny záver o nepreukázaní procesného zavinenia žalovaného v odôvodnení napadnutého uznesenia neuviedol a neuviedol ani dôvody na ním zvolenú aplikáciu ustanovenia § 170 SSP, zaťažil svoje rozhodnutie arbitrárnosťou a nedostatkom riadneho odôvodnenia, ktorého dôsledkom je jeho ústavná neudržateľnosť. Ústavný súd zároveň uvádza, že záver najvyššieho súdu uvedený v jeho stanovisku k ústavnej sťažnosti, že sťažovateľovi v kasačnom konaní účelne vynaložené trovy konania reálne nevznikli, nemožno akceptovať, keďže nemá podklad v obsahu súvisiaceho spisu krajského súdu (bod 20 nálezu).</p> <p>29. Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím najvyššieho súdu o trovách kasačného konania došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania, čo je predpokladom pre možnosť ústavného súdu zasiahnuť do rozhodnutia o trovách konania.</p>
použitú odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	nález sp. zn. I. ÚS 533/2016 z 9. novembra 2016
súvisiace právne predpisy	zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	sťažnosť-kasačná konanie-zastavenie advokát, advokácia-náhrada trov právneho zastúpenia trovy konania

spisová značka	III. ÚS 99/2021
populárny názov	Nedoručenie sťažnosti protistrane
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1

	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p>
analytická právna veta	<p>Okresný súd svojím postupom, v dôsledku ktorého sťažovateľovi nedoručil sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu o výške trov konania zasiahol do jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pri rozhodovaní o trovách konania ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že deklarácia porušenia základných práv a zrušenie napadnutého uznesenia implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ ako žalovaný čelil žalobe, ktorou sledovala navrátenie veci do pôvodného stavu s argumentáciou, že svoje lukratívne pozemky v katastri obce na rozdiel od sťažovateľa ako neinformovaná previedla na jeho osobu zámennou zmluvou za zjavne nevýhodných až úžerných podmienok. Pozemok bol po zámene predmetom vyvlastnenia na účely výstavby strategického parku za náhradu 45 375,33 eur. Zmena evidovanej osoby ako vlastníka privodila podľa súdov stav nedostatku naliehavého právneho záujmu, pre ktorý vo veci samej žalobkyňa neuspela. Okresný súd teda žalobu zamietol. Krajský súd na odvolanie žalobkyne rozsudok potvrdil a sťažovateľovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania.</p> <p>Okresný súd následne uznesením z 28. apríla 2020 rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 3 129,22 eur, pričom vyšší súdny úradník vychádzal z hodnoty pozemku v dôsledku čoho základ jedného úkonu predstavuje sumu 512,85 eur v zmysle § 10 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „vyhláška“).</p> <p>Na základe sťažnosti žalobkyne, ktorá sťažovateľovi súdom nebola doručená, okresný súd tentokrát sudcom touto ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením zmenil výrok o trovách konania tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 452,90 eur. Uviedol, že v tomto prípade je potrebné určiť hodnotu jedného úkonu právnej služby ako pri neurčitej hodnote predmetu sporu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, a nie podľa § 10 ods. 2 vyhlášky.</p> <p>Podstata argumentácie smeruje k výhrade sťažovateľa, že mu súd nedoručil sťažnosť žalobkyne, a tým porušil princíp kontradiktórnosti. Námiety smerovali aj k výpočtu trov konania.</p>
z odôvodnenia	<p>11. Porušenie zákona, resp. jeho nesprávny výklad, nemajú automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, musí pochybenie súdu presahovať intenzitu „nezákonnosti“. Musí ísť o také závažné chyby, v dôsledku ktorých už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi jeho stranami (IV. ÚS 79/2020).</p> <p>12. Skutočnosť, že okresný súd v napadnutom uznesení zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa okresný súd v napadnutom uznesení takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil. Naopak, z okolností prípadu sa javí, že argumentácia zúčastnenej osobou má svoje opodstatnenie.</p> <p>13. Zásada kontradiktórnosti konania znamená, že účastníkom konania musia byť dané možnosti zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie (rozsudok ESLP z 28. augusta 1991 vo veci Brandstetter proti Rakúsku sťažnosť č. 11170/84). Zmyslom čl. 6 ods. 1 dohovoru je predovšetkým ochrana záujmov účastníkov konania na riadnom výkone spravodlivosti. Taktiež dôvera účastníkov konania v súdny systém, a to zakladá istotu, že účastník konania má možnosť sa vyjadriť k všetkým písomnostiam nachádzajúcich sa v spise (rozsudok ESLP z 21. februára 2002 vo veci Ziegler proti Švajčiarsku sťažnosť č. 33499/96). Ako aj v prípade, keď v konaní pred všeobecnými súdmi, kde na oboch stranách sporu vystupovali súkromné osoby, ktorým nebola daná možnosť reagovať na stanovisko protistrany k podanému dovolaniu</p>

	(rozsudok EŠLP z 27. apríla 2010 vo veci Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike sťažnosť č. 23083/05). 14. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatoval porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu nedoručenia sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu o výške trov konania sťažovateľovi. Pri rozhodovaní o trovách konania ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že deklarácia porušenia základných práv a zrušenie napadnutého uznesenia implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	rozsudok EŠLP z 28. augusta 1991 vo veci Brandstetter proti Rakúsku sťažnosť č. 11170/84 rozsudok EŠLP z 21. februára 2002 vo veci Ziegler proti Švajčiarsku sťažnosť č. 33499/96 rozsudok EŠLP z 27. apríla 2010 vo veci Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike sťažnosť č. 23083/05
súvisiace právne predpisy	vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
kľúčové slová	vlastníctvo vyvlastnenie

spisová značka	III. ÚS 312/2021
populárny názov	Verejný funkcionár- podanie vyhlásenia
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	29.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Za správny možno považovať len taký výklad čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. , podľa ktorého navrhovateľ, ktorý sa 1. januára 2020 stal verejným funkcionárom na základe prijatej novely tohto ústavného zákona, bol povinný podať pravidelné písomné oznámenie za rok 2020, a to aj v prípade, ak v tomto roku prestal túto verejnú funkciu vykonávať, tak ako to vyplýva zo zjednocujúceho stanovisko ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2010. Inak povedané, ak žiaden verejný funkcionár, ktorý sa ujal verejnej funkcie v priebehu roka 2020, nemal povinnosť podať písomné oznámenie do 30. apríla 2020, nemohol mať takúto povinnosť ani navrhovateľ, ktorý sa verejným funkcionárom v zmysle novely uvedeného ústavného zákona stal až 1. januára 2020.
skutkový stav a základné fakty	Navrhovateľ sa ako bývalý predseda dozornej rady Trnavská teplárenská, a. s., návrhom doručeným ústavnému súdu, domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“), ktorým mu podľa § 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“) bola uložená pokuta 1 092 eur za to, že porušil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 uvedeného ústavného zákona, keď do 30. apríla 2020 nepodal písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok 2019. Navrhovateľ ukončil výkon verejnej funkcie 15. februára 2020, pričom za verejného funkcionára ho ústavný zákon nepovažoval až do konca roka 2019, keď nadobudla účinnosť novela ústavného zákona, ktorá povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona rozšírila aj na funkciu, ktorú zastával v roku 2019. Podľa výboru sa na sťažovateľa, ktorý zastával túto funkciu, vzťahovala povinnosť podľa

	<p>čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktorá spočívala v podaní oznámenia za rok 2019 do 30. apríla 2020 bez ohľadu na to, či funkčné obdobie uplynulo pred 30. aprílom 2020. V tejto súvislosti výbor poukázal na zjednocujúce stanovisko ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2010, podľa ktorého verejný funkcionár má po skončení výkonu funkcie povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za dobu výkonu funkcie v kalendárnom roku, v ktorom skončil aktívny výkon funkcie, do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>6. Rozhodnutie o tom, či navrhovateľovi bola uložená pokuta v súlade s ústavným zákonom teda závisí od výkladu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktoré stanovuje dva druhy povinností verejných funkcionárov. Prvou je povinnosť verejného funkcionára podať oznámenie do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a druhou následná, každoročne sa opakujúca povinnosť podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok vždy do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka. Navrhovateľ sa výkonu funkcie ujal ešte v čase, keď sa na ním vykonávanú funkciu povinnosť podať písomné oznámenie, či už v súvislosti s ujatím sa funkcie alebo s následným výkonom funkcie, nevzťahovala. Preto povinnosť podať písomné oznámenie navrhovateľom možno vyvodiť len z tej časti tohto ustanovenia, podľa ktorej verejný funkcionár je povinný počas výkonu funkcie do 30. apríla každého kalendárneho roka podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok. Otázkou teda je, či bol navrhovateľ povinný podať písomné oznámenie za rok 2019, a to aj napriek tomu, že v roku 2019 verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona nebol a stal sa ním až v dôsledku novely ústavného zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2020.</p> <p>7. Navrhovateľ v roku 2019 verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona nebol a stal sa ním až 1. januára 2020 v dôsledku od tohto dňa účinnej novely ústavného zákona, ktorá sa žiadnym prechodným ustanovením nevyrovnala s tým, že navrhovateľ sa verejným funkcionárom nestal tak, že by sa ujal funkcie, na ktorú sa ústavný zákon vzťahoval v čase ujatia sa funkcie, ale stal sa ním tak, že ústavný zákon bol novelizovaný a rozšíril svoju pôsobnosť aj na ním vykonávanú funkciu. Preto vychádzajúc z toho, že navrhovateľ verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona do konca roka 2019 nebol, ani nemožno dospieť k záveru, že by bol povinný podať písomné oznámenie za rok 2019. Za správny možno považovať len taký výklad, podľa ktorého navrhovateľ, ktorý sa 1. januára 2020 stal verejným funkcionárom podľa ústavného zákona, bol povinný podať pravidelné písomné oznámenie za rok 2020, a to aj v prípade, ak v tomto roku prestal túto verejnú funkciu vykonávať, tak ako to vyplýva zo zjednocujúceho stanovisko ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2010. Inak povedané, ak žiaden verejný funkcionár, ktorý sa ujal verejnej funkcie v priebehu roka 2020, nemal povinnosť podať písomné oznámenie do 30. apríla 2020, nemohol mať takúto povinnosť ani navrhovateľ, ktorý sa verejným funkcionárom v zmysle novely ústavného zákona stal až 1. januára 2020.</p> <p>8. Právne východisko navrhovateľom napadnutého rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií je výsledkom právneho posúdenia, ktoré nie je v súlade s ústavným zákonom, keďže ide o neprijateľné extenzívne vyplnenie nedostatku prechodného ustanovenia v novele ústavného zákona, ktoré by obsahovalo jasné stanovenie povinnosti tých osôb, na ktorých sa ústavný zákon začal vzťahovať nie tým, že sa ujali vopred ústavným zákonom zadanou verejnou funkciou, ale tým, že novela ústavného zákona ich od 1. januára 2020 za verejných funkcionárov zdefinovala. Sankcia uložená navrhovateľovi výborom je výsledkom konštrukcie povinnosti navrhovateľa, ktorá z novely ústavného zákona bez pochybností nevyplýva. Ak by bolo zámerom ústavodarného orgánu uložiť povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona aj novo zadaným verejným funkcionárom, ktorí v roku 2019 do pôsobnosti ústavného zákona nespádali, mohol to zrozumiteľne a nespochybniteľne vyjadriť v texte ústavnoprávnej úpravy. Ak tak neurobil, nejasnosť z toho plynúca nemôže ísť na ťarchu navrhovateľa v podobe uloženej sankcie. Vyvodzovanie právnej zodpovednosti spojenej s uložením sankcií nemôže byť výsledkom právneho posúdenia bez jasnej normatívnej opory, a to aj v rovine noriem ústavného práva.</p> <p>9. Sťažovateľom napadnuté rozhodnutie preto nie je v súlade s ústavným zákonom a ako také bolo podľa § 239 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušené s tým, že vec sa vracia výboru na ďalšie konanie, v ktorom bude výbor podľa § 239 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný právnym názorom ústavného súdu.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	verejná funkcia Národná rada Slovenskej republiky-výbor verejný záujem, spoločenský záujem

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.